

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540

OPINIONS TOWARD TEACHING PRACTICE OF STUDENTS IN
AGRICULTURAL EDUCATION DEPARTMENT, FACULTY OF INDUSTRIAL
EDUCATION KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY
CHAOXHUTHAHARN LADKRABANG, ACADEMIC YEAR 1997

โดย

นางสาวจันทร์ตรีญา ปาวิเศษ

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2540

พ.พ.

๑๒๕๑๓

๒๕๔๐

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 30343

วัน, เดือน, ปี- 6 ก.ค. 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2540

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540
OPINIONS TOWARD TEACHING PRACTICE OF STUDENS IN
AGRICULTURAL EDUCATION DEPARTMENT, FACULTY OF INDUSTRIAL
EDUCATION KING MONGKUT' S INSTITUTE OF TECHNOLOGY
CHAOKHUNTHAHARN LADKRABANG, ACADENIC YEAR 1997.

ชื่อ - สกุล นางสาวจันทร์ตรีญา ปาวิเศษ

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์

ภาควิชา ครุศาสตร์เกษตร

คณะ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศรารัฐ อินทรเทศ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และเพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการฝึกสอนของนักศึกษาการวิจัย เริ่มตั้งแต่การศึกษา ค้นคว้าตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวคิดในการวิจัย และสร้างแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษา และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการฝึกสอน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน จากการรวบรวมข้อมูลได้ แบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 90.9 นำมาแจกแจง ความถี่ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 22 ปี และเลือกเรียนสาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช มีคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคเรียนที่ผ่านมายู่ระหว่าง 2.60-3.00 ความคิดเห็นต่อการฝึกสอน ด้านการสอนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน และด้านการคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้ ด้านวิชาการ นักศึกษามีความคิดเห็นระดับเห็นด้วย เกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดบังอำพราง ด้านบุคลิกภาพนักศึกษามีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยเกี่ยวกับ การเดิน ยืน นั่ง เรียบร้อย ด้านคุณธรรมและความประพฤตินักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล ด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคมและบุคคล ด้านสุขภาพร่างกาย นักศึกษามีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เกี่ยวกับการมีหน้าตา ชุ่มชื้นแจ่มใส ข้อเสนอแนะในฝึกสอน นักศึกษาส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า นักศึกษาฝึกสอนควรมี การเตรียมการสอนทุกครั้งเพื่อให้มีความแม่นยำในเนื้อหา มีความชำนาญในการสอนปฏิบัติ มีความอดทน มุ่งมั่น ปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุดและมีความเห็นว่าทางภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ควรเปิด โอกาสให้นักศึกษาได้ไปฝึกสอนต่างจังหวัดบ้าง

ข้อเสนอแนะในการทำปัญหาพิเศษในครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของนัก ศึกษาฝึกสอนสาขาวิชาอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนัก ศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตบุคลากรด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงได้เพราะได้รับความช่วยเหลือจาก อาจารย์ศราวุธ อินทรเทศ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ติดตาม และ แกะไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแหล่งข้อมูลที่นำมาทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ทำให้ ปัญหาพิเศษเล่มนี้สมบูรณ์เรียบร้อยดี

ความดีและประโยชน์อันพึงเกิดจากปัญหาพิเศษนี้ข้าพเจ้าขอบแต่ พ่อแม่ ครูอาจารย์ ที่ได้อุปการะอบรมสั่งสอนตลอดมา

จันทร์ตรีญา ปาวิเศษ
กุมภาพันธ์ 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

หน้า

เนื้อความย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	2
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความคิดเห็น.....	4
2.2 การฝึกสอน.....	5
2.3 การฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครูศาสตร์เกษตร.....	12
2.4 ลักษณะครูที่ดี.....	14
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร.....	23
3.2 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะแบบสอบถาม.....	23
3.2.3 การทดลองใช้แบบสอบถาม.....	24
3.2.4 วิธีการดำเนินงานส่งแบบสอบถาม.....	25
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4 ผลการวิจัย.....	27
5 สรุปลงและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปลงผลการวิจัย.....	38
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	40
บรรณานุกรม.....	42
ภาคผนวก.....	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสถานทั่วไปของครูผู้ตอบแบบสอบถาม.....	27
2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านการสอน.....	29
3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านวิชาการ.....	31
4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านบุคลิกภาพ.....	32
5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านคุณธรรม และความประพฤติ.....	33
6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์.....	34
7 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านสุขภาพร่างกาย.....	35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมีความเหมาะสม เกี่ยวข้องและผูกพันอยู่กับเกษตรกรรม ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อให้ประชาชนของประเทศมีความรู้พื้นฐานทางการเกษตรกรรมควบคู่กับความรู้ด้านอื่น ๆ จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้การประกอบอาชีพกิจกรรมของประชาชนได้รับการพัฒนาและเจริญก้าวหน้าไปสู่อุตสาหกรรม แต่การจะให้เป็นอย่างนั้นได้ปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวจักรสำคัญ คือ ครูเกษตร ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นแม่พิมพ์ของชาติในการถ่ายทอดความรู้ เจตคติและการประกอบอาชีพเกษตร ถ้าหากประเทศชาติของเรามีครูเกษตรที่ดี มีความสามารถ มีคุณธรรมและจริยธรรมแล้ว การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวก็จะประสบผลสำเร็จในที่สุด (ศศิธร, 2531 : 4)

ครูเกษตรเปรียบเสมือนแม่แบบหรือแม่พิมพ์ของชาติในเรื่องของการเกษตร ดังนั้นจึงต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมหลายประการ กล่าวคือ จะต้องมีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการเกษตรทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ มีความสามารถทางการสอน มีบุคลิกดีและมีความรักในอาชีพครู นอกจากนี้ยังต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีคุณธรรมและจริยธรรมอีกด้วย คุณสมบัติเหล่านี้ครูเกษตรส่วนใหญ่มักจะได้รับการอบรมสั่งสอน ฝึกฝนและปลูกฝังมาจากสถาบันการศึกษาเกษตรหรือสถานฝึกหัดครูเกษตรก่อนที่จะออกไปเป็นครู ดังนั้นการที่สถาบันฝึกหัดครูเกษตรส่งนักศึกษาออกไปฝึกสอนที่วิทยาลัยเกษตรกรรมหรือโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นการฝึกหัด ฝึกฝนให้ได้เรียนรู้หน้าที่และประสบการณ์ในวิชาชีพครูเกษตรได้เป็นอย่างดี (ศศิธร, 2531 : 4)

นักศึกษาที่ออกไปฝึกสอนที่วิทยาลัยเกษตรกรรมและโรงเรียนต่าง ๆ จะต้องมีความสมบัติที่ดี เช่น มีความรู้ทางด้านวิชาการอย่างกว้างขวาง ต้องแสวงหาและศึกษาค้นคว้าตลอดเวลา เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและนำมาถ่ายทอดให้แก่นักเรียน (รมณีชัย, 2536 : 5) และผู้อื่น ๆ ผู้ทำการวิจัยในฐานะที่จะเป็นนักศึกษาฝึกสอนของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร จึงมีความสนใจและเห็นว่าถ้าได้มีการศึกษาเจตคติ หรือความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนที่กำลังจะออกไปฝึกสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาที่จะไปฝึกสอนได้ใช้ในการปรับปรุงตัวเองให้มีคุณสมบัติที่ดีและมีคุณภาพอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์ - อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

1.3 ขอบเขตของปัญหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาความคิดเห็นในการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540 มีประชากรรวมทั้งหมด 55 คน โดยแบ่งตามสาขาวิชาคือ

- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร การผลิตพืช จำนวน 26 คน
- สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร การผลิตสัตว์ จำนวน 29 คน

โดยจะศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านการเตรียมการสอน ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจและด้านมนุษยสัมพันธ์

นิยามคำศัพท์

การฝึกสอน หมายถึง การที่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ส่งนักศึกษาออกไปทำการฝึกสอนวิชาเกษตรในสถานศึกษาต่าง ๆ ตามที่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรกำหนดไว้

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการฝึกสอนทั้งด้าน 6 คือ

- ด้านการสอน หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการเตรียมการสอน การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกวิธีการสอนได้เหมาะสมและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง การสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การนำความรู้ใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

- ด้านวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ ความสามารถในเนื้อหาวิชาอย่างกว้างขวางและเฉพาะอย่าง รวมทั้งความรู้อย่างกว้างขวางและทันสมัย การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

- ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแต่งกาย การเดิน ยืน นั่ง และพูดจา มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการสอน ตรงต่อเวลา ทั่วไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการให้ความสนใจ การรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน มีความสุภาพอ่อนโยน มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป การวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ (ขนต์ ชุ่มจิต, 2531 : 79)

- ด้านสุขภาพร่างกาย หมายถึง การที่มีร่างกายแข็งแรง มีอารมณ์เยือกเย็นสุขุมและมีจิตใจแจ่มใส

- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสำนึกในหน้าที่ การยอมรับความจริงและมีเหตุผล รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง มีความเคารพสิทธิหน้าที่ของตนและผู้อื่น (เอื้อมพร, 2536 : 5)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางให้นักศึกษาที่จะออกไปฝึกสอนสำรวจและปรับปรุงตนเองให้มีคุณลักษณะที่ดี ขณะที่ออกไปฝึกสอนในสถานศึกษาต่างๆ
2. ผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสำหรับคณะกรรมการเป็นแนวทางในการผลิตนักศึกษาที่จะออกไปประกอบอาชีพครู ให้มีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของนักเรียน

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะ-
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ตรวจเอกสาร
ในหัวข้อต่อไปนี้คือ

- 2.1 ความคิดเห็น
- 2.2 การฝึกสอน
- 2.3 การฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
- 2.4 ลักษณะครูที่ดี
- 2.5 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 294) ได้ให้ความหมายของคำว่า
“ความ” หมายถึง เรื่อง เช่น เนื้อความ เกิดความ อากักร : คดีที่ฟ้องร้องกันในโรงศาล ;
คำนำหน้ากริยาหรือวิเศษณ์เพื่อการแสดงสภาพ เช่น ความตาย ความดี ความคิด

“คิด” หมายถึง ทำให้ปรากฏเป็นรูปหรือเป็นเรื่องขึ้นในใจใคร่ครวญไตร่ตรอง
คาดคะเน คำนวณ มุ่ง จงใจ ตั้งใจ นึก

“คิดเห็น” หมายถึง เข้าใจ

กรณีกา อ่องแดง (2539 : 9) อ้างถึง ชาญ ฟูพลเวส และคณะ (2534 : 206) ได้ให้
ความหมายของการคิด คือ กระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองของบุคคล โดยอาศัยข้อมูลประสบการณ์
จากสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาทางอวัยวะ สัมผัสเกิดการรู้สึกรับรู้และระบบความจำ

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531 : 19) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น หมายถึง การแสดง
ออกทางด้านวาจาของเจตคติ ซึ่งมาจากทางเจตคตินั้น เป็นเพียงความคิดเห็นซึ่งสรุปได้ว่า ความคิด
เห็น คือ สัญลักษณ์ของเจตคติ และจะใช้ความคิดเห็นนี้เป็นตัวกลางในการวัดเจตคติต่อไป

นงเยาว์ แก้วกัจจาล (2535 : 9) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น ว่า หมายถึง ทำที่
ความรู้สึกที่มีต่อการปฏิบัติ และความต้องการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมอันเป็นผลที่เกิดจากการเรียนรู้
หรือประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนคติของสงขล (2538 : 11) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึงความเชื่อหรือความรู้สึกเฉพาะตัวที่แสดงออกต่อคำถาม ซึ่งไม่เป็นการผิดหรือถูก แต่เป็นไปในแนวทางเห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย

จากทฤษฎีของผู้รู้ข้างต้น ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นแตกต่างกันไป ซึ่งอาจสรุปความหมายของความคิดเห็น หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงการตอบสนองถึงความรู้สึก เข้าใจรับรู้ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษร

2.2 การฝึกสอน

ความหมายของการฝึกสอน

การฝึกสอนเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตครู และเป็นประสบการณ์อย่างหนึ่งที่นักศึกษาฝึกหัดครูจะขาดเสียมิได้ (อบรมและกุลชลี, 2535 : บทนำ) และเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรปริญญาตรีครุศาสตร์ จัดขึ้นเพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนได้ฝึกหัดทักษะในการสอนวิชาที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนงานต่าง ๆ ในหน้าที่ครูตามโรงเรียนต่าง ๆ โดยนำเอาวิชาการในทฤษฎีทางการศึกษา ไปปฏิบัติหรือดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสม (กรมการฝึกหัดครู, 2525 : 6)

ขณะ วันหนูน (มปป. : 5) ได้รวบรวมความหมายของการฝึกสอนไว้ว่า การฝึกสอนคือการเรียนรู้ประสบการณ์ด้วยการปฏิบัติ เป็นการส่งเสริมประสบการณ์ด้านทฤษฎีและหลักการการเป็นครูที่ได้เรียนมาแล้วจากสถาบันฝึกหัดครู ทั้งนี้เพื่อผสมผสานเข้าด้วยกันให้กลายเป็นความรู้ความสามารถ และทักษะพร้อมที่จะนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตการเป็นครูต่อไป

นักศึกษาฝึกสอนวิชาเกษตร ขณะที่อยู่ระหว่างการฝึกสอน ต้องปฏิบัติตามหลักสูตรของการเป็นครูเกษตรที่ดีให้ได้มากที่สุด เพราะยังไม่ได้ประกอบอาชีพครูอย่างแท้จริงเป็นเพียงการฝึกประสบการณ์ของอาชีพครูเท่านั้น ตามระเบียบของการออกฝึกสอนก่อนฝึกสอนนั้นนักศึกษาต้องรู้หน้าที่ และคุณสมบัติของครูเกษตรที่ดี ซึ่งคณะศึกษาศาสตร์ (2532 : 15) ได้เสนอข้อเสนอแนะการปฏิบัติตนของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. รายงานตัวต่ออาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนที่ไปฝึกสอน ในวันแรกที่ไปถึง
2. ศึกษานโยบายและระเบียบต่างๆ ของโรงเรียน
3. ศึกษางานในหน้าที่ครู จากอาจารย์พี่เลี้ยง และเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของโรงเรียน โดยการสังเกตและร่วมมือปฏิบัติจริง
4. สังเกตการสอนของอาจารย์พี่เลี้ยง
5. ศึกษาหาความรู้จากอาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับการจัดโครงการสอน กฎ และระเบียบของชั้นเรียน ตลอดจนรายละเอียดบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนในชั้นเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ และแหล่งอุปกรณ์ที่จะนำมาช่วยในการปรับปรุง การสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น

7. ช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน

8. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ

9. เป็นคนตรงต่อเวลา ในการเข้าหรือออกจากห้องสอน

10. ใช้ผลการสอนของนักเรียนเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ในการพิจารณาการปรับปรุง การสอนของตนเอง

11. ลงเวลาในการปฏิบัติการสอนทั้งเวลาไปและเวลากลับ

12. ต้องเตรียมการสอนล่วงหน้าเสมอ

13. เมื่อจำเป็นต้องขาดการสอน ต้องแจ้งให้อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ พี่เลี้ยงทราบด้วยการเขียนใบลาผ่านหัวหน้าสาย

14. สร้างสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

15. รักษาชื่อเสียงของตนเอง สถาบัน และ โรงเรียนที่ฝึกสอน

16. ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

ความมุ่งหมายของการสอน

เพื่อให้การฝึกสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ศึกษารู้จักนำความรู้ภาคทฤษฎี ไปดัดแปลงใช้ในภาคปฏิบัติ

2. เพื่อให้ศึกษารู้จักเห็นสภาพที่จริงของนักเรียน

3. เพื่อฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่

4. เพื่อให้รู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

5. เปิดโอกาสให้นักศึกษาสำรวจตัวเองว่ามีความเหมาะสมกับอาชีพครูหรือไม่

6. เพื่อให้มีประสบการณ์ด้านการสอน

7. เพื่อให้มีความเข้าใจอันดีต่อนักเรียน

8. เพื่อให้เข้าใจถึงหน้าที่อันแท้จริงของสถานศึกษาที่มีต่อเด็กและชุมชน

9. เพื่อให้ได้เรียนรู้ถึงวิธีการที่จะนำแหล่งวิชาการมาใช้ให้เป็นประโยชน์

10. เพื่อให้รู้จักวิธีการทดสอบความเจริญงอกงามของเด็กในด้านต่างๆ

อบรมและกุลณี (2535 : 337) ได้กล่าวถึงจรรยาของนักศึกษาฝึกสอนต่ออาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ต้องเข้าใจว่าครูพี่เลี้ยงมีหน้าที่รับผิดชอบต่อเราโดยตรง ในด้านฝึกสอนที่จะต้อง

ให้คำแนะนำ คำปรึกษาหารือเรื่องต่าง ๆ แก่เรา

อย่าได้โกรธแค้นเขาเลย วิชาที่ส่งมาให้เรา วิชาที่เราเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พิจารณาในสิทธิและหน้าที่ของครูที่เลี้ยง
3. เป็นผู้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์
4. เป็นผู้มีความบุคลิกภาพดี
5. เป็นผู้มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
6. เป็นผู้มีความศิลปะในการพูด
7. เป็นผู้มีความประณีตพิถีพิถัน ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
8. เป็นผู้สามารถใช้อุปกรณ์ การสอน หรือการฝึกอบรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการสอนเป็นสิ่งที่ฝึกหัดกันได้ ทั้งนี้รวมถึงความสามารถ ด้านการสอนด้วย ส่วนความรู้ด้านการสอนนั้นสามารถเรียนกันได้ ขณะ วันหนูน (มปป. : 54) ได้กล่าวว่า นักศึกษาฝึกสอน จะต้องทำความเข้าใจเนื้อหาให้ชัดเจนก่อน และพิจารณาความเหมาะสมของผู้เรียนในด้านวัย พื้นฐานด้วยเนื้อหาวิชาการ สรุปล หรือประยุกต์ มาจากหนังสือ เอกสารหลาย ๆ เล่ม และผู้สอนควรที่จะทบทวนหรือศึกษาเพิ่มเติมเป็นพิเศษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาบางตอนโดยเฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางการอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งตรงกับผลการสำรวจของมยุรี นนทปัทมะคุลย์ (2518 : 4-5) ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาเกษตร และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในระดับสูงต่อการสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยครูส่วนภูมิภาค ที่ว่าครูเกษตรควรชวนหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ปิฎุระ บุญนาค (2514 : 303) กล่าวถึงการฝึกความสามารถด้านการสอนไว้ว่าการให้ครูฝึกสอนได้ใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี และวิธีที่ขาดไม่ได้คือ สอนโดยการศึกษานอกสถานที่ซึ่งเป็นวิธีที่จะบอกถึงความชำนาญในการสอนของผู้สอน และเป็นวิธีที่ให้ผลสูงในการสอนวิชาเกษตร

คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอน

คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอนทุกคนจะต้องมี คือ

1. ความรู้ด้านวิชาชีพเกษตร และด้านวิชาชีพครู
2. ประสบการณ์และทักษะในการสอน
3. หน้าที่และงานครู ซึ่งจะแบ่งเป็นงานด้านวิชาการ ด้านปกครอง ด้านธุรการ
4. บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นครู

หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาฝึกสอน

หน้าที่ต่อ โรงเรียนฝึกสอน

1. ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ เช่น การลงเวลาไป-กลับ การลาป่วยและลาภิกษุระส่วนตัว แต่งกายให้เหมาะสมแบบอย่างครูที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 2. ปฏิบัติตามระเบียบอื่น ๆ ที่ทางสถานที่ฝึกสอนวางเอาไว้ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

4. ต้องเข้าใจความหมายและนโยบายของสถานที่ฝึกสอน
5. ศึกษาให้เข้าใจถึงระเบียบกฎข้อบังคับของสถานที่ฝึกสอน
6. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานที่ฝึกสอน
7. สอนและปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสุดความสามารถ
8. สนทนากับอาจารย์ทุกคนเท่าที่มีโอกาส เพื่อเรียนรู้สิ่งที่มีประโยชน์จากท่านเหล่านั้น
9. ขอมรับสภาพที่ไม่เหมือนกันของแต่ละสถานที่ที่ไปฝึกสอน
10. จงทำตนเองให้เป็นประโยชน์ต่ออาจารย์ท่านอื่น ๆ โดยเฉพาะอาจารย์ที่เลี้ยง
11. ปฏิบัติตามระเบียบประเพณีของห้องพักครู และระวางนิสัยพลเรือนของนักศึกษาฝึกสอนเอง

หน้าที่เกี่ยวกับการสอน

1. สอนในชั้นที่ได้รับมอบหมายตามตารางสอนและวิชาที่กำหนดไว้
2. เตรียมการสอนก่อนเข้าสอนทุกครั้ง
3. สอนแทนในชั้นที่ครูขาดตามคำสั่ง
4. ติดตามดูผลการสอนของตนเองอยู่เสมอด้วยการสังเกต การทดสอบ และอื่น ๆ
5. สำรวจดูความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอว่า ในช่วงระยะเวลาหนึ่งมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปบ้าง
6. จัดหาสื่อการเรียนการสอนมาประกอบการสอนเท่าที่เหมาะสม
7. ตรวจงานที่มอบให้ผู้เรียนทำทุกครั้งด้วยความละเอียดรอบคอบ
8. สร้างบรรยากาศของชั้นเรียนให้อบอุ่นเป็นกันเอง
9. ทำตัวให้อยู่ในบรรยากาศของการสอนนั้นๆ อย่างจริงจัง
10. เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน
11. การสอนจะต้องพูดให้นักเรียนที่นั่งหลังสุดได้ยินทุกคำพูด
12. อย่าพูดเร็วเกินไป เพราะผู้เรียนมีความรู้ในช่วงที่สอนน้อยกว่านักศึกษา
13. บันทึกการสอนก่อนเข้าสอน 1 สัปดาห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ต่อครูพี่เลี้ยง

1. ปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำชี้แจงของครูพี่เลี้ยง
2. ปรึกษาครูพี่เลี้ยงเกี่ยวกับการสอน การปกครอง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น
3. ช่วยครูพี่เลี้ยงเตรียมเอกสารประกอบการสอน
4. ช่วยทำสื่อการเรียนการสอน
5. ช่วยตรวจการบ้าน
6. ช่วยครูพี่เลี้ยงทำงานอื่นๆ ที่เห็นสมควร

หน้าที่ต่ออาจารย์นิเทศก์

1. ปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำ
2. เสนอโครงการที่ทำและผลงานที่ทำไปแล้วให้อาจารย์นิเทศก์ทราบ
3. ปรึกษาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
4. ส่งบันทึกการสอนให้ตรวจ

หน้าที่อื่นๆ

1. ให้ความร่วมมือกับสถานที่ฝึกสอน เกี่ยวกับงานพิเศษ เช่น กีฬา คณิต และกิจกรรมอื่นๆ ที่ทางสถานที่ฝึกสอนจัดขึ้น
2. ทำงานหรือกิจกรรมที่จำเป็นในวันหยุด ซึ่งผู้บริหารของความร่วมมือ
3. บัญชีเรียกชื่อ ทะเบียนนักเรียน ทะเบียนสะสมและงานธุรการต่างๆ
4. พยายามสร้างความสัมพันธ์อันดีกับคณะครูของสถานที่ฝึกสอน

สิ่งที่นักศึกษาฝึกสอนควรปฏิบัติ

1. มีความสนใจในตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง
2. มีปฏิภาณและความสามารถในการตัดสินใจ
3. มีความสามารถในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาได้อย่างฉลาด
4. สนใจซักถามปัญหาต่าง ๆ
5. ช่วยดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดของห้องเรียน ผู้เรียน

และสถานที่ฝึกสอน

6. วางตัวให้เหมาะสมและมีความตั้งใจในการสอน
7. พอใจและเต็มใจที่จะอยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีของสถานฝึกสอนและชุมชน
8. มีความประพฤติเรียบร้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของสถานที่ฝึกสอน
10. รู้จักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
11. รู้จักเลือกทำและใช้อุปกรณ์การสอน
12. มีความสุขุมเยือกเย็น
13. ไม่นินทาหรือเปิดเผยเรื่องราวต่างๆ ที่เห็นว่าไม่สมควร
14. ทำบันทึกการสอนอย่างดีก่อนที่จะทำการสอนทุกครั้ง
15. รู้จักรับผิดชอบงานในหน้าที่รับผิดชอบของตน
16. เป็นผู้มีความเมตตา กรุณาต่อผู้เรียนและผู้อื่น
17. มีความสามารถในการปกครองชั้นเรียน
18. รู้จักสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กอยู่ตลอดเวลา.

การปฏิบัติก่อนการสอนสิ้นสุด

1. ก่อนการสอนจะสิ้นสุดลง นักศึกษาจะต้องได้สอนบทเรียนต่างๆ จนจบ
บริบูรณ์ตามแผนการสอน ระยะเวลาที่ได้วางเอาไว้
2. ตรวจสอบบ้านหรืองานอื่นๆ ที่ให้เด็กทำให้เสร็จเรียบร้อยและมอบหมายคืนให้
เรียบร้อย
3. อุปกรณ์ทุกชิ้นหนังสือทุกเล่มที่นักศึกษาขอยืมมาใช้ในระหว่างการสอนต้องส่ง
คืนและเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย
4. ก่อนออกจากสถานที่ฝึกสอน ควรลาผู้บริหาร รองผู้บริหาร หัวหน้าหมวด ครู
ประจำชั้น ครูพี่เลี้ยง ครูๆ และผู้เรียน ตามมารยาทที่ดีเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วม
อาชีพสืบไป

การสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างการฝึกสอน

ก. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้บริหาร โรงเรียน

1. รายงานตัวต่อผู้บริหาร ตามระเบียบในวันเริ่มต้นการสอน
2. ปฏิกริยาหรือในเรื่องกิจกรรมของสถานที่ฝึกสอน
3. ก่อนการฝึกสอนสิ้นสุดควรจะเรียนให้ผู้บริหารทราบ เพื่อให้ทราบจัดให้
มีการ ประชุมปรึกษาหารือกับครูในสถานที่ฝึกสอน เพื่อมอบหมายงานให้ครูประจำการต่อไป
4. ควรทำความเคารพทุกเข้าที่พบกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. การสร้างความสัมพันธ์กับครูพี่เลี้ยง

1. ปรึกษาปัญหาต่างๆ เช่นการปกครองชั้น การสอน งานของผู้เรียน
2. ส่งบันทึกการสอน ขอคำแนะนำ
3. รายงานพฤติกรรมของนักเรียนบางคนให้ทราบ
4. วางแผนการสอนร่วมกันในบาง โอกาส
5. ร่วมกันวางแผนกิจกรรมบางอย่าง
6. ร่วมกันวางแผนในการวัดผลการเรียนของผู้เรียน
7. สอบถามถึงผลการสอนของตนพร้อมทั้งขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุง

แก้ไข

8. หาโอกาสสนทนาปราศรัยในเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ไม่ใช่วิชาการ
9. ช่วยทำงานอื่น ๆ เท่าที่โอกาสจะอำนวย

ค. การสร้างความสัมพันธ์กับอาจารย์นิเทศก์

1. ปรึกษาปัญหาต่างๆ ในด้านวิชาการและวิธีการสอน
2. วางแผนการสอนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ในบางวิชา
3. ประชุมร่วมกับอาจารย์นิเทศก์เพื่อแก้ปัญหา
4. สอบถามถึงผลการสอนของตน พร้อมทั้งขอคำแนะนำ
5. สนทนาปราศรัยกับอาจารย์นิเทศก์ในโอกาสอันสมควร

ง. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียน

สุภาพ วาดเขียน (2523 : 44-45) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับ

ผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. พยายามทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อใจ ความรัก และความนับถือในตัว นักศึกษา เสมือนครูคนหนึ่ง ในสถานที่ฝึกสอน

2. ทำตัวให้ผู้เรียนเห็นความสามารถในการเป็นผู้นำ
3. สังเกตความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
4. วางตัวให้เป็นที่รักใคร่ของนักเรียน
5. ไม่มีอคติในการลงโทษเด็ก ตาหนิเด็ก
6. มีน้ำใจของความเป็นครู มีความโอบอ้อมอารีต่อผู้เรียน
7. ทำตัวเป็นกันเองกับผู้เรียนและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ
8. เตรียมการสอนล่วงหน้าเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการสอน ซึ่งจะทำ

ให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาต่อตัวครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

การฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมใช้ระเบียบคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังว่าด้วยการฝึกสอนตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมพ.ศ. 2530 (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 2530 : 1-3)ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อให้การฝึกสอนของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรมทุกสาขาคำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรที่ได้วางไว้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงวางระเบียบว่าด้วยการฝึกสอนของนักศึกษา เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติดังนี้

ข้อ 1. ระเบียบนี้เรียกว่าระเบียบการฝึกสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาวิศวกรรม และสาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อ 2. ในระเบียบนี้

“การฝึกสอน” หมายถึง ประสบการณ์วิชาชีพที่นักศึกษาจะต้องได้รับการฝึกฝนในการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร สาขาวิชาวิศวกรรม และสาขาวิชาสถาปัตยกรรม

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาปีสุดท้ายของหลักสูตรระดับปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตทุกสาขาวิชา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ข้อ 3. คุณสมบัติของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอนต้องสอบผ่านวิชาต่างๆ ดังนี้

3.1 การวัดและประเมินผลการศึกษา

3.2 จิตวิทยาการศึกษา

3.3 วิธีสอนทั่วไป

3.4 วิชาสอนวิชาเฉพาะ

3.5 สื่อการเรียน-การสอน

ข้อ 4. ช่วงเวลาและระยะเวลาการฝึกสอนช่วงเวลา

4.1 ช่วงเวลา

นักศึกษาทุกสาขาวิชาควรฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 ของปีสุดท้าย

4.2 ระยะเวลา

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ให้ฝึกสอนตลอดภาคเรียน (ในกรณีที่สถานฝึกสอนจัดระบบการสอนแบบควอเตอร์ ให้ทำการสอนตลอด 2 ควอเตอร์)

สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม ให้ฝึกสอนตลอดภาคเรียน (ในกรณีที่สถานฝึกสอนจัดระบบการสอนแบบควอเตอร์ ให้ทำการสอนตลอด 2 ควอเตอร์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม ให้ฝึกสอนตลอดภาคเรียน (ในกรณีที่สถานฝึกสอนจัดระบบการสอนแบบควอเตอร์ ให้ทำการสอนตลอด 1 ควอเตอร์)

4.3 จำนวนชั่วโมงฝึกสอนต่อสัปดาห์

ภาคทฤษฎีต้องมีเวลาสอนไม่น้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ ไม่เกิน 2 รายวิชาต่อภาคเรียน

ภาคปฏิบัติต้องมีเวลาสอนไม่น้อยกว่า 4 คาบต่อสัปดาห์ สำหรับสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรไม่น้อยกว่า 6 คาบต่อสัปดาห์

4.4 จำนวนวันฝึกสอนต่อสัปดาห์

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตรให้อยู่ที่สถานฝึกสอนทุกวันยกเว้นวันวันสัมนนาฝึกสอน สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม ให้อยู่ที่สถานฝึกสอนอย่างน้อย 2 วันต่อสัปดาห์ สาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม ให้อยู่ที่สถานฝึกสอน ดังนี้

1. ถ้าฝึกสอนในระบบภาคเรียน ให้นักศึกษาอยู่ปฏิบัติการฝึกสอนเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 วันต่อสัปดาห์

2. ในกรณีที่ฝึกสอนในระบบควอเตอร์ให้นักศึกษาปฏิบัติการฝึกสอนตลอดสัปดาห์ยกเว้นวันสัมนนาฝึกสอน

ข้อ 5. การสัมนนาฝึกสอน

5.1 ต้องเข้าสัมนนาตามที่ภาควิชากำหนด

5.2 ต้องเสนอบันทึกปัญหาและวิธีแก้ปัญหาที่ประชุมสัมนนาฝึกสอน

5.3 ต้องบันทึกรายงานการประชุมสัมนนาทุกครั้ง

ข้อ 6. ข้อปฏิบัติในฝึกสอน

6.1 ต้องติดต่อหัวหน้าแผนกวิชาของสถานฝึกสอน เพื่อขอทราบรายวิชาที่ต้องสอนและประสานงานกับอาจารย์พี่เลี้ยงตามตารางสอนแล้วแจ้งให้ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมทราบ

6.2 รายวิชาที่ฝึกสอนให้สอนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน

6.3 นักศึกษาทำประมวลการสอนและบันทึกการสอนก่อนทำการสอน โดยให้อาจารย์พี่เลี้ยงตรวจ และรับรองประมวลการสอนและบันทึกการสอนก่อนทำการสอน

6.4 ต้องเตรียมการสอนอย่างน้อยสัปดาห์ละ 10 คาบ

ข้อ 7. ข้อปฏิบัติ ณ สถานที่ฝึกสอน

7.1 ต้องลงชื่อปฏิบัติงานตามระเบียบของสถานฝึกสอน

7.2 ต้องขออนุญาตอาจารย์พี่เลี้ยงหรือผู้รับผิดชอบเมื่อมีกิจธุระจำเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสาร
7.3 ต้องเข้าพบและขอคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยงอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.4 ต้องให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของสถานศึกษาตามความเหมาะสม

7.5 ต้องแต่งกายสุภาพและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

7.6 ต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานฝึกสอน โดยเคร่งครัด

ข้อ 8. ให้คณะกรรมการบริหารการฝึกสอนเป็นผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบและให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 เป็นต้นไป

2.4 ลักษณะครูที่ดี

ความหมายของคำว่าครู

ในสังคมไทยนั้นได้มีการยกย่องครูว่าเป็นปูชนียบุคคล ทั้งนี้เพราะคนไทยตระหนักในความรู้และจริยวัตรอันดีงามของครูมาตลอด จึงได้มีผู้ที่ให้ความหมายของครูไว้หลายท่าน เช่น

ชนัด ทุมจิตร (2531 : 8) ได้กล่าวไว้ว่าครูเป็นผู้ควรเคารพหรือเป็นหน้าที่ที่หนักอยู่เหนือศรีษะ เป็นเจ้าเหนืออยู่เหนือศรีษะของคนทุกคนจากคำอธิบาย ดังกล่าวข้างต้น สามารถจำแนกความหมายของครูออกเป็น 2 นัยคือ

1. ในสมัยโบราณมองครูในฐานะผู้นำ เป็นผู้เปิดประตูวิญญานของศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง และครูเป็นผู้ที่ควรแก่การเคารพ เป็นผู้ที่มีความหนักแน่น เป็นเจ้าเหนืออยู่เหนือศรีษะคนทุกคน

2 ในปัจจุบันมองครูในฐานะผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่ง

เปลื้อง ณ นคร (2516 : 89) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้คล้ายๆ กันดังนี้

- ผู้มีความหนักแน่น
- ผู้ควรแก่การเคารพของศิษย์
- ผู้สั่งสอน

มานิต มานิตเจริญ (2519 : 195) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้คล้ายๆ กันดังนี้

- ผู้สั่งสอน
- ผู้ถ่ายทอดความรู้แก่ศิษย์
- เครื่องเตือนใจ เช่น ผิดเป็นครู

รมณีย์ อภาภิรม (2536 : บทนำ) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ว่ามาจากคำว่า “ครู” ซึ่งแปลว่าหนัก ผู้ที่เป็นครูที่แท้จริงไม่ว่าจะเป็นครูสอนวิชาใด สาขาใด ล้วนแล้วแต่มีภาระหน้าที่ในการสอนที่หนักมาก ผู้ที่เป็นครูต้องคิดค้น ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่อยู่ในตัวครู สิ่งแวดล้อมและในเรื่องของการสอน

ความหมายของคำว่า “ครู” มีผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้หลายอย่าง พอสรุปได้ดังนี้ (สุภาพ นิมิตรพานิช, มปป. : 119) เขาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ครู คือ ผู้ที่มีหน้าที่อบรม สั่งสอนเยาวชนให้เป็นผู้มีความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน รวมทั้งคอยจัดประสบการณ์ให้กับเด็กด้วย

- ครู คือ ผู้ที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็ก และคอยช่วยเหลือแนะนำให้เด็กเกิดความเจริญงอกงามทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ครู คือ บุคคลที่ทำหน้าที่อบรม สั่งสอนเด็ก แนะนำช่วยเหลือเด็กรวมทั้งจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กมีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ

ลักษณะที่ดีของครู

ครู เป็นบุคคลที่สำคัญต่อนักเรียนถัดมาจาก พ่อ-แม่ ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และใกล้ชิดกับนักเรียนตลอดเวลา นักเรียนจึงเชื่อถือเอาตัวครูเป็นแบบอย่างและเป็นที่ยึดมั่น ครูจึงต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่ง ขนด จุ่มจิต (2531 : 120-122) ได้สรุปลักษณะของครูที่ดีไว้ดังนี้

จากกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่ได้พระราชทานแก่ครูอาวุโสประจำปี พ.ศ. 2522 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2523 เกี่ยวกับลักษณะที่ดีตอนหนึ่งว่า ครูที่แท้จริงนั้นเป็นผู้ทำแต่ความดี คือ

1. ต้องหมั่นขยัน และอดสาหะพากเพียร
2. ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ
3. ต้องหนักแน่น อดทน อดกลั้น
4. ต้องหนักแน่น ดำรงระวางความประพฤติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนอันดี

งาม

5. ต้องปลื้มตัว ปลื้มใจจากความสะอาดสบาย และความสนุกสนานร่าเริงที่ไม่สม

ควรแก่เกียรติภูมิของตน

6. ต้องตั้งใจให้มั่นคง และแน่วแน่

7. ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ

8. ต้องเมตตาหวังดี

9. ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจคติ

10. ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ทั้งในด้านวิชา การและความฉลาดรอบรู้ใน

เหตุและผล

กัลยาณี สุนทรภักดี (2539 : 9) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีไว้ว่า

1. ครูต้องรักเด็ก เข้าใจเด็ก และเห็นอกเห็นใจเด็ก
2. ครูต้องมีความรู้วิชาที่ตนสอนอย่างลึกซึ้ง
3. ต้องสามารถจัดหลักสูตรหรือบทเรียนให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของเด็กได้
4. ต้องเชี่ยวชาญในการสอนวิชาประเภทต่าง ๆ วิชาที่สอนในโรงเรียน แบ่งได้ 4

ประเภท

- ประเภทเนื้อหา (Content Subject)
- ประเภททักษะ (Skill Subject)
- ประเภทพึงพอใจ (Appreciation Subject)
- ประเภทคุณค่า (Value Subject)

5. ครูต้องเอาใจใส่ต่อเด็กที่ตัว มิใช่เอาใจใส่แค่เพียงแต่เด็กจะเรียนวิชานั้นวิชานี้ได้หรือไม่ ต้องดูแลสุขภาพ อารมณ์ และสังคมของเด็ก ไปด้วยตลอดเวลา

6. ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ในด้านวัฒนธรรม ศิลธรรม กิจนิสัย สุชนิสัย และ

อุปนิสัย

ลักษณะของครูเกษมศัตร์ที่ดี

รมณีโช อภาภิรม (2536 : บทหน้า) ได้กล่าวถึงลักษณะที่จะเป็นครูเกษมศัตร์ที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วย

1. มีความอดทน เสียสละ เพราะอาชีพเกษมศัตร์นั้นต้องรอเกี่ยวกับฤดูกาล สภาพภูมิอากาศดังนั้นจะต้องรอและต้องใช้ความอดทน

- 2 ต้องมีใจหนักแน่น ไม่มั่งง่าย พร้อมที่จะหยุดใช้ชีวิตฟุ่มเฟือยและประพฤตินิสัยมิชอบ

ชอบ

3. มีความรักและปรารถนาดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

4. สอนให้นักเรียนเกิดความรู้

5. ครูต้องเป็นที่น่าเคารวะของคนทุกคน

หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ครูเกษมศัตร์ที่ดีต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

- มีความรู้ดี
- สอนดี
- มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญธรรม จิตอนันต์ (2527 : 90) ได้กล่าวถึงงานทางอาชีพครูเกษตรว่าจะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการสอน
2. การดำเนินการสอน
3. การให้คำปรึกษาแนะแนว
4. โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ
5. การประเมินผลการสอน
6. งานด้านการจัดการต่าง ๆ
7. กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาชีพ
8. กิจกรรมทั่วไปของโรงเรียน
9. การประชาสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์

และได้กล่าวถึง คุณลักษณะของครูเกษตรในเรื่องความรู้ความสามารถในการสอน วิชาการเกษตรกรรม ไร่มีขั้นตอนการสอนเริ่มตั้งแต่เรียนวิชาการสอน การออกฝึกสอนก่อนออก เป็นครูเกษตร มีแผนการสอนในวิชาที่สอน และเตรียมการสอนเป็นอย่างดี และจะต้องมีวิธีการ สอนและจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนสามารถตอบปัญหาอย่างมีหลัก การและเหตุผล สามารถควบคุมชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ส่วนขั้นสุดท้ายคือ ขั้นวัดและประเมินผล คือครูเกษตรจะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละวิชาที่สอนเพื่อมาปรับปรุง การสอนต่อไป และติดตามดูการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนอยู่เสมอ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2532 : 221) ได้อธิบายลักษณะของครูเกษตรที่ดีดัง นี้

1. มีความรู้และทักษะทางเกษตรเป็นอย่างดี
2. มีนิสัยและบุคลิกดีเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแบบฉบับสำหรับนักเรียน
3. มีจิตใจรักชีวิตชนบทสำหรับครูที่สอนในชนบท
4. มีคุณลักษณะเป็นผู้นำ ต้องเป็นผู้นำประชาชนและนักเรียนได้
5. มีความรักและทุ่มเทให้กับงานสอน
6. มีความเชื่อมั่นในตนเองและมั่นใจว่าจะสามารถทำการสอนนักเรียนได้ดี
7. มีคุณธรรมและจรรยาบรรณของครู
8. มีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพและต่อสถานศึกษา
9. มีความเต็มใจที่จะทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิญ มณีรัตน์ (2512 : 95) ได้สรุปถึงลักษณะบุคลิกของครูเกณฑ์ที่ดีและมีประสิทธิภาพในการสอนว่า ควรมีบุคลิกภาพดังนี้

1. บุคลิกภาพที่ดี แต่งกายเหมาะสมเรียบร้อย เหมาะที่จะเป็นครู
2. มีอุปนิสัย พุดจาสุภาพ เคารพต่อผู้อาวุโส และรักษาจรรยาครู
3. มีความรู้ความชำนาญในวิชาการเกษตรทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเป็นอย่างดี
4. สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่ตอบสนองรับรู้ได้อย่างดีและชอบค้นคว้าหาความรู้

เพิ่มเติม

5. มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ดี ขยันหมั่นเพียร อดทนและตั้งใจทำงาน
6. มีความโอบอ้อมอารีย์ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สุขุมเยือกเย็น ปิยะวาจา ได้เหมาะสมกับ

กาลเทศะ

7. มีลักษณะเป็นผู้นำ รู้จักปกครองและบริหารงาน
8. มีมนุษยสัมพันธ์ดี รู้จักแก้ปัญหาและอุปสรรคเฉพาะหน้าและมีความเสียสละไม่เห็น

แก่ตัว

ลักษณะที่ดีของครูเกณฑ์ พอสรุปได้ว่า ครูเกณฑ์ที่ดีนั้นจะต้องมีความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเชี่ยวชาญในอาชีพ ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี แต่งกายเหมาะสม มีความเสียสละอดทน มีความรับผิดชอบในหน้าที่เป็นอย่างดี มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการวิจัย จึงได้รวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูเกณฑ์ในด้านต่างๆ ไว้ดังนี้

1. ด้านการสอน

สุธา จันน์อม (2528 : 296) ได้ให้ความเห็นว่า ผู้ที่มุ่งศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะเป็นครู อาจารย์ต่อไปในอนาคต จะต้องออกฝึกสอนหรือฝึกงานเป็นเวลานานพอสมควรเพื่อให้มีประสบการณ์ในการสอน เพราะการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการให้การศึกษาแก่เด็กจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาอย่างละเอียดและถูกวิธีสอนตลอดจนธรรมชาติและการเรียนของเด็กต้องปรับปรุงแนวการสอนและวิธีสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับวัยด้วย

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 23) กล่าวไว้ว่า ครูควรมีความสามารถในด้านการสอนคือครูควรสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้นๆ เอาใจใส่ เข้มงวดกวดขันต่อการเรียนของเด็กและครูจะต้องมีการพัฒนาให้มีทักษะและมีความสามารถทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ การจัดงานกิจกรรมและให้บริการนักเรียน

ความเชื่อมั่นในการสอนมีความสำคัญอยู่เป็นอย่างมาก เพราะเมื่อกระทำการสอนครั้งต่อไปจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองก็ย่อมจะทำให้การสอนดำเนินไปครบทุกประการและเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับการสอนก็จะบังเกิดผลดี

อย่างไรก็ตาม การที่ครูผู้สอนจะปฏิบัติงานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญถิ่น อัครถาวร อธิตอริบศีกกรมการฝึกหัดครู กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะอันเป็นพื้นฐานเหล่านี้คือ น่ารัก น่าเคารพ น่ายกย่อง อดทนต่อถ้อยคำ สอนเป็น สามารถนำเรื่องลึกซึ่งมาสอนได้ มีความสามารถในกลวิธีสอน สามารถถ่ายทอดความรู้และวิถีทางแห่งปัญญาและอบรมแนะนำเด็ก ไปสู่หนทางอันดีงาม

2. ด้านวิชาการ

ความสำคัญอีกอย่างหนึ่งของการสอน คือครูผู้สอนจะต้องมีพื้นฐานความรู้ในด้านวิชาการหรือมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องที่จะสอนอย่างเพียงพอ ถ้าครูผู้สอนไม่มีความรู้หรือมีความรู้แต่ไม่ดีพอการที่จะไปสอนให้ผู้อื่นเกิดความรู้เข้าใจในเรื่องนั้นย่อมเป็นไปได้หรือทำไม่ได้ (ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา 2533 : 28)

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 23-32) กล่าวไว้ว่า ครูมีความรู้ด้านวิชาการ คือครูควรมีวุฒิทางด้านวิชาการพอสมควร ต้องมีการขวนขวายหาความรู้วิชาอื่นเพื่อเติมนอกเหนือไปจากวิชาที่สอนอยู่ และจะต้องหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอและตลอดเวลา หนทางที่ครูจะหาความรู้ให้แก่ตนเองนั้น ในสังคมปัจจุบันมีอยู่มากมายหลายแห่งหลายสถานที่ ซึ่งครูสามารถเลือกศึกษาได้ตามความเหมาะสมแก่อัศภาพ นอกจากมีความรู้ที่กว้างขวางแล้วก็ต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาสามารถถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ให้เข้าใจแจ่มแจ้งได้ จะใช้วิธีสอนแบบใดก็ตามที่ศิษย์จะเกิดความเข้าใจได้ ครูที่มีความรู้ดี มีความเฉลียวฉลาดย่อมจะชักจูงให้ศิษย์ของตนมีความรอบรู้เฉลียวฉลาดได้ไปด้วย

3. ด้านบุคลิกภาพ

วัฒนา พิศราวณิช (2527 : 11) กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะที่มีอยู่เฉพาะในแต่ละบุคคลอันมีผลทำให้บุคคลสามารถดำเนินอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขราบรื่นหรือประสบกับปัญหาแล้วสามารถปรับตัวได้

ละเอียด ลิ้มอักษร (2514 : 170) กล่าวไว้ว่า ครูที่มีบุคลิกภาพไม่ดี ย่อมทำให้เด็กถอยห่างไม่อยากเข้าใกล้ ครูจึงควรมีบุคลิกภาพที่ชักชวนให้เด็กเข้าใกล้ เพื่อช่วยให้ครูและเด็กมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเป็นปัจจัยในการเรียนการสอนเป็นผลโดยสมบูรณ์

เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่าองค์ประกอบของครูจะต้องประกอบไปด้วยองค์ 3 คือ สอนดี ความรู้ดี และความประพฤติดี แต่ก็ยังมีนักการศึกษาหลายคนแสดงความคิดเห็นว่าองค์ประกอบทั้งสามนั้นยังไม่เพียงพอต่อความเป็นครู ครูจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดีด้วย การที่ครูจะพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดีขึ้นครูควรมีคุณสมบัติส่วนตัวดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น สุภาพอ่อนโยน สุภาพดี ไม่ทำกิริยาอันน่ารำคาญหรือรังเกียจ พุดจาชัดเจน แต่ไม่ตะโกน มีท่าทางดี รักแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ (ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2533 : 72-73)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 106) กล่าวว่าไว้ว่าบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้ที่มีอาชีพครู ซึ่งต้องปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเท่าที่สามารถทำได้ ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จในอาชีพครู เช่น การแต่งกาย การพูดจา การรักษาอารมณ์ กริยาท่าทาง ตลอดจนปรุงแต่งรูปร่าง หน้าตาให้เหมาะสม เพื่อเสริมบุคลิกภาพของครูให้ดีขึ้น

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์ดี หมายถึง การมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น ถึงผู้ที่มีอาวุโสกว่า เสมอกันและต่ำกว่า สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับบุคคลแปลกหน้าได้อย่างรวดเร็ว และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น ด้านสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ (ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2533 : 39)

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 75) กล่าวว่าไว้ว่า ความเห็นดีเห็นชอบต่อหน้าที่ของครูบางครั้งทำให้ครูขาดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ที่ครูจะต้องติดต่อเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันซึ่งจะทำให้เสียผลประโยชน์ต่อทางราชการและส่วนรวมได้ ครูจึงจำเป็นต้องควบคุมอารมณ์ และจิตใจให้เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีและรู้จักประสานประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

5. ด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ

สุขภาพร่างกายและจิตใจ หมายถึง การมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บและการมีจิตใจแจ่มใส ปราศจากการวิตกกังวล ที่ไร้เหตุผลหรือเกินกว่าเหตุ รู้จักผ่อนคลายความตึงเครียด รู้จักหาความสุขให้กับตนเองตามอัธยาศัย มีความยืดหยุ่น มีเหตุผล แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี และสามารถตัดสินใจกระทำการสิ่งใดได้ด้วยตนเอง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมสาร, 2532 : 28)

ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 72) กล่าวว่าไว้ว่า ครูควรรักษาร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ ตั้งแต่ เล็บ ฟัน เลือดฝาด ตัดเล็บให้สะอาดและขาวพองาม ครูสตรีไม่ควรทาเล็บด้วยสีสะดุดตา หรือสีแปลกๆ ซึ่งมีโชรสนิมขของผู้เป็นครู ผมไว้ทรงสุขภาพ มีควรไว้ผมยาวรุงรังและครุมิควรไว้ผมทรงหน้าม้า ฟันต้องแปรงให้สะอาดหากฟันชำรุดควรตกแต่งเสริม ให้งามตามิควรปล่อยให้แลดูตลก และเสียบุคลิกภาพ

6. คุณธรรมและความประพฤติ

คุณธรรมคือ พระธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาเป็นหลักแห่งความจริง หลักแห่งความยุติธรรมในสังคมและเป็นหลักแห่งความประพฤติชอบของบุคคลในสังคม คุณธรรมเป็นเครื่องปกครองความประพฤติชั่วทางใจ

โดยสามัญสำนึกของบุคคลทั่วไป ยกย่องว่าครูจะต้องยึดมั่นในคุณธรรมความประพฤติปฏิบัติตนแต่ในทางที่ดีงาม เป็นแม่แบบที่ดีของศิษย์ในทุกด้าน เป็นค่านิยมที่สืบทอดกันมาช้านาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับผู้ที่เป็นครู จริยธรรมที่ครูควรปฏิบัตินั้นมีอยู่มากมาย อย่างน้อยครูควรมีอิริโอดีปะ เป็น ธรรมะที่เตือนสติเตือนใจควบคุมกิเลสทั้งหลายซึ่งจะเกิดขึ้นแก่ตน (ไกรนุช ศิริพูล, 2531 : 33-99)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตอาารีช้ บุตรประเสริฐ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเกษตรที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความต้องการครูเกษตรที่มีมนุษยสัมพันธ์มากเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ความรู้และความสามารถทางวิชาการ ด้านคุณธรรม ด้านการสอน ด้านความรับผิดชอบและอันดับสุดท้ายคือด้านบุคลิกภาพ

ศศิธร สระทองคำ (2531 : 62) ทำการศึกษาคุณสมบัติของนิสิตฝึกสอนสาขาศึกษาศาสตร์เกษตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยง พบว่า ครูอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่านิสิตฝึกสอนสาขาศึกษาศาสตร์เกษตรยังขาดประสบการณ์อาชีพครูเกษตรอยู่มาก บางคนมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมกับการเป็นครู และไม่สละเวลาออกราชการให้กับสถานศึกษาอย่างเพียงพอ รวมทั้งยังไม่มีความตั้งใจจริงที่จะฝึกสอน

ขยบุษย์ กราพงศ์ (2528 : 36) ทำการศึกษาปัญหาในการฝึกสอนของนักศึกษาสาขาครูศาสตร์ เทคโนโลยีการเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2525 พบปัญหาต่างๆ ดังนี้

ปัญหาที่นักศึกษาได้รับ

1. ขาดแหล่งวิทยากรและเอกสารประกอบการสอน
2. วิชาที่สอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา
3. ขาดความรู้ทางด้านวิชาชีพ
4. ไม่ทราบวิชาที่จะสอนล่วงหน้า
5. ในขณะที่ฝึกสอนต้องเรียนควบคู่ไปด้วยไม่มีเวลาเตรียมการสอน
6. สถานฝึกสอนไม่ตรงกับเป้าหมายของหลักสูตร
7. นโยบายของคณะ ไม่สอดคล้องกับสถานที่ฝึกสอนทำให้เกิดปัญหาในการ

สอนและปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง

ปัญหาที่อาจารย์พี่เลี้ยงได้รับ

1. การส่งนักศึกษาไปฝึกสอน 2 วัน ต่อสัปดาห์ ทำให้การติดต่อหรือ ปรึกษา

แนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนไม่ได้ผลเต็มที่ในกรณีที่เกิดปัญหาขึ้นต้องปรึกษาอย่างเร่งด่วน ต้องรออีก 1 สัปดาห์จึงจะมีโอกาสปรึกษาทำให้การปฏิบัติงานไม่สะดวก

ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. มีงานที่ต้องรับผิดชอบในหน้าที่นอกเหนือจากการสอนมาก จึงไม่ค่อยมี

เวลา

3. เข้าสังเกตการสอนและให้คำแนะนำปรึกษา

วิฑูล กองแก้วกาเหรียญ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยเกษตรกรรมของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกสอน คือ อาจารย์ที่เลี้ยงไม่มีเวลาในการตรวจบันทึกการสอน ซึ่งพบทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา สถานที่ฝึกสอนที่เป็นมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะไม่มีพื้นที่ทางการเกษตรให้ผู้เรียนฝึกภาคปฏิบัติ ส่วนระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จะมีพื้นที่เพียงพอ จำนวนครั้งในการนิเทศของอาจารย์นิเทศก็น้อยเกินไป พบทั้งที่สอนระดับมัธยมศึกษาและระดับอาชีวศึกษา นักศึกษาที่สอนทั้งระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการเดินทางไปฝึกสอน นโยบายของสถานศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นให้สอนภาคปฏิบัติมากกว่า ภาคทฤษฎีโดยให้ผู้เรียนทำงานมาก ๆ นักศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษาโดยส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องการควบคุมชั้นเรียน ส่วนนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาจะมีปัญหาเรื่องวิธีการสอนของสถานศึกษาส่วนใหญ่มีจำนวนเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ส่วนใหญ่ใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการแบ่งผู้เรียนให้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม ๆ และสถานที่ฝึกสอนส่วนใหญ่มีสื่อการเรียนการสอนน้อย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540 ที่กำลังทำการฝึกสอนอยู่ แยกได้ดังนี้

1. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช	จำนวน	26	คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์	จำนวน	29	คน
รวมจำนวนนักศึกษาทั้งหมด		55	คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาฝึก

สอน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (opened form) ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

3.2.2 วิธีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.2.2.1 ศึกษาวัตถุประสงค์ของปัญหา

3.2.2.2 กำหนดประเด็น และแบ่งแบบสอบถามออกเป็นหมวดหมู่ให้

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2.2.3 ศึกษาพัฒนารูปแบบคำถามจากการวิจัยของ

กัลยาณี สุทรภักดี (2539) และเอี่ยมพร พิมพ์ไกร (2536)

3.2.2.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน

เพื่อให้สะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีลักษณะแบบสอบถามดังนี้คือ

เอกสารต้นฉบับเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบและเติมคำตอบ โดยถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ คะแนนเฉลี่ยสะสมรวม ในเทอมที่ผ่านมา เป็นต้น

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษา ฝึกสอน แบบประมาณค่า จำนวน 42 ข้อ โดยแบ่ง ดังนี้

- ด้านการสอน	จำนวน	13	ข้อ
- ด้านวิชาการ	จำนวน	8	ข้อ
- ด้านบุคลิกภาพ	จำนวน	6	ข้อ
- ด้านมนุษยสัมพันธ์	จำนวน	6	ข้อ
- ด้านสุขภาพร่างกาย	จำนวน	5	ข้อ
- ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	จำนวน	7	ข้อ

คำถามแต่ละข้อแบ่งคะแนนออกเป็นระดับความคิดเห็นเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (opened form) ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มนักศึกษาที่ใกล้เคียงกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ (สมทบ) ชั้นปีที่ 2 ของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 10 คน เมื่อได้แบบสอบถาม คืนมา แล้วหาความเชื่อมั่น (α - Coefficient) (ประคอง กรรมสูตร, 2528 : 59) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[\frac{1 - \sum Si^2}{St^2} \right]$$

กำหนดให้ α = แทนค่าความเที่ยง

K = แทนจำนวนข้อ

Si^2 = แทนค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

St^2 = แทนค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ไปยังบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งผลการทดสอบแบบสอบถามได้ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.71 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีค่าความเชื่อมั่น ที่จะนำไปใช้การสอบถามในงานวิจัยครั้งนี้ได้

3.2.4 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปยังกลุ่มประชากรซึ่ง ได้แก่ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540
2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยดำเนินการภายในวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2541 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งมีจำนวน 55 ชุด ได้รับคืนจำนวน 50 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.9

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ให้นักศึกษาตอบมีจำนวนทั้งสิ้น 55 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 50 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.9 จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้แต่ละฉบับมาทำการรวบรวม และแบ่งเป็นหมวดหมู่เพื่อนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้

3.4.1 นำแบบสอบถามที่ได้มาแจกแจงความถี่

3.4.2 นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร (ระยอง กรมสวัสดิ, 2528 : 60)

- ค่าร้อยละ

สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

กำหนด X = จำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามข้อนั้น

N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

3.4.3 การคำนวณหาค่าเฉลี่ย โดยให้คะแนนคำตอบตามที่กำหนดให้ด้านความคิด

เห็นดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อโดยใช้สูตร (ประคอง กรรมสูตร, 2528 : 61)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sum fx$ = ผลรวมทั้งหมดของความถี่คะแนน

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรมสูตร, 2528 : 70)

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.049	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็น ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3.4.4 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (นิภา เมชาวีชัย, 2536 : 141) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

กำหนดให้ S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

\sum = ผลรวม

f = ความถี่ของการตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อ

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

X = คะแนนที่กำหนดการประเมินค่าเป็น 5 4 3 2 1

X^2 = คะแนนของแต่ละข้อยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้แสดงผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1

แสดงสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (คน) N= 50	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	24	48.00
หญิง	26	52.00
อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	12	24.00
22 ปี	23	46.00
23 ปีขึ้นไป	15	30.00
สาขาวิชา		
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช	27	54.00
เทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์	23	46.00
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม		
2.00 - 2.59	17	34.00
2.60 - 3.00	23	46.00
3.00 ขึ้นไป	10	20.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (คน) N= 50	ร้อยละ
ภูมิลำเนาเดิม		
ภาคเหนือ	10	20.00
ภาคกลาง	4	8.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	25	50.00
ภาคตะวันออก	2	4.00
ภาคใต้	8	16.00
กรุงเทพมหานคร	1	2.00
อาชีพของบิดา		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	10	20.00
ทำการเกษตร	35	70.00
รับจ้าง	1	2.00
ธุรกิจส่วนตัว	4	8.00
อาชีพของมารดา		
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	4	8.00
ทำการเกษตร	38	76.00
รับจ้าง	3	6.00
ธุรกิจส่วนตัว	5	10.00

จากตารางที่ 1 การศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คนพบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 48.00 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 52.00 ส่วนใหญ่มีอายุช่วง 22 ปีคิดเป็นร้อยละ 46.00 และกำลังศึกษาอยู่ในสาขาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช คิดเป็นร้อยละ 54.00 สาขาเทคโนโลยีการเกษตร การผลิตสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 46.00 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2.60 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 46.00 ระหว่าง 2.00 - 2.59 คิดเป็นร้อยละ 34.00 และ 3.00 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 20.00 ภูมิลำเนาเดิมส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาจะมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 16.00 8.00 4.00 และ 2.00 ตามลำดับ

การที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประกอบอาชีพของบิดามารดานักศึกษา บิดาของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 20.00 และประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 8.00 และประกอบอาชีพรับจ้างน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 2.00 สำหรับมารดาของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 76.00 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 10.00 8.00 และ 6.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 -ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านการสอน

ด้านการสอน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา			ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. การวางแผนและการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง	4.32	0.78	เห็นด้วย	7
2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจนและสามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้	4.50	0.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
3. มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน	4.36	0.74	เห็นด้วย	5
4. มีความสามารถในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย	4.38	0.35	เห็นด้วย	3
5. มีวิธีการสอนที่สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม	4.30	0.78	เห็นด้วย	8
6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายอย่างหน้าสนใจ	3.90	0.94	เห็นด้วย	13
7. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.30	0.64	เห็นด้วย	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ด้านการสอน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา			ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
8. อธิบายอย่างมีลำดับขั้น ก่อให้เกิดความสนใจโดยง่าย	4.38	0.66	เห็นด้วย	3
9. อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน	4.44	0.64	เห็นด้วย	2
10. เลือกใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบทเรียน และวัยของผู้เรียน	4.36	0.794	เห็นด้วย	5
11. สรุปบทเรียนด้วยวิธีการกระต๊อต ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์	4.20	0.748	เห็นด้วย	10
12. สรุปบทเรียนโดยให้ความสัมพันธ์กับเนื้อหาต่อไป	4.20	0.748	เห็นด้วย	10
13. วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเหมาะสมกับเวลา	4.20	0.748	เห็นด้วย	10

จากตารางที่ 2 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้วยทั้ง 13 รายการ โดยมีความเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน ($\bar{X} = 4.50$) มีความคิดเห็นด้วย 12 รายการเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน ($\bar{X} = 4.44$) มีความสามารถในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย ($\bar{X} = 4.38$) อธิบายอย่างมีลำดับขั้น ก่อให้เกิดความสนใจโดยง่าย ($\bar{X} = 4.38$) มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน ($\bar{X} = 4.36$) เลือกใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบทเรียนและวัยของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.36$) มีการวางแผน และการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.32$) มีวิธีการสอนที่สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30$) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30$) สรุปบทเรียนด้วยวิธีการกระต๊อต ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.20$) สรุปบทเรียนโดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหาต่อไป ($\bar{X} = 4.20$) วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับเวลา ($\bar{X} = 4.20$) และมีกิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นต่อเนื่อง นำมาสู่เป้าหมายอย่าง สนใจ ($\bar{X} = 3.90$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ด้านวิชาการ

ด้านวิชาการ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา			ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. มีความรู้สึกซึ่งในเนื้อหาวิชาที่สอนทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ	4.00	0.77	เห็นด้วย	7
2. มีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตร	3.20	0.87	เห็นด้วยปานกลาง	8
3. มีทักษะในวิชาการที่สอนและถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้	4.12	0.84	เห็นด้วย	5
4. มีความสามารถแนะนำนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้	4.16	0.81	เห็นด้วย	4
5. มีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ	4.02	0.88	เห็นด้วย	6
6. เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจูงใจให้นักเรียนเข้าใจ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี	4.22	0.60	เห็นด้วย	3
7. ถ่ายทอดความรู้โดยไม่บิดเบือนและอำพราง	4.42	0.72	เห็นด้วย	1
8. ใฝ่หาความรู้ สืบค้นและปรับปรุงแก้ไขตนเองเสมอ	4.32	0.76	เห็นด้วย	2

จากตารางที่ 3 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านวิชาการ จากการศึกษพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นด้วย 7 รายการ ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญตามลำดับ ดังนี้ ถ่ายทอดความรู้โดยไม่บิดเบือนและอำพราง ($\bar{X} = 4.42$) ใฝ่หาความรู้ สืบค้นและปรับปรุงแก้ไขตนเองเสมอ ($\bar{X} = 4.32$) เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจูงใจให้นักเรียนเข้าใจ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.22$) มีความสามารถแนะนำนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 4.16$) มีทักษะในวิชาเกษตรที่สอนและถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 4.12$) มีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ ($\bar{X} = 4.02$) ส่วนความคิดเห็นที่นักศึกษามีความคิดเห็นเห็นด้วยปานกลาง มีเพียง 1 รายการ คือ มีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตร ($\bar{X} = 3.20$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา			ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส	4.06	0.88	เห็นด้วย	6
2. การเดิน ขึ้น นั่ง เรียบร้อย	4.48	0.75	เห็นด้วย	1
3. พูดยาสุภาพเรียบร้อย	4.38	0.82	เห็นด้วย	3
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.40	0.85	เห็นด้วย	2
5. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.38	0.87	เห็นด้วย	3
6. มีความตรงต่อเวลา	4.36	0.99	เห็นด้วย	5

จากตารางที่ 4 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านบุคลิกภาพ จากการศึกษพบว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วยทั้ง 6 รายการ ซึ่งเรียงลำดับตามความสำคัญ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเดิน ขึ้น นั่ง เรียบร้อย ($\bar{X} = 4.48$) มีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.40$) พูดยาสุภาพเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.38$) มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ($\bar{X} = 4.38$) มีความตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.36$) การแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส ($\bar{X} = 4.06$)

ตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา			ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน	4.50	0.96	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	2
2. เลิกสละเพื่อส่วนรวม	4.26	0.43	เห็นด้วย	7
3. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล	4.52	0.41	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
4. รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง	4.34	0.764	เห็นด้วย	6
5. เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	4.52	0.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชื่อมั่นในตนเอง	4.36	0.77	เห็นด้วย	5
7. ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.42	0.78	เห็นด้วย	4

จากตารางที่ 5 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านคุณธรรมและความประพฤติ จากการศึกษาพบว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการ ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญ คือ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.52$) เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ($\bar{X} = 4.52$) มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตน ($\bar{X} = 4.50$) และนักเรียนมีระดับความคิดเห็นด้วย อีก 4 รายการซึ่งเรียงตามลำดับความสำคัญคือ ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.42$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.36$) รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง ($\bar{X} = 4.34$) เลิกสละเพื่อส่วนรวม ($\bar{X} = 4.26$)

ตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านมนุษยสัมพันธ์	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา			ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักเรียน และเพื่อร่วมงาน	4.46	0.67	เห็นด้วย	4
2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.48	0.61	เห็นด้วย	2
3. เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป	4.44	0.73	เห็นด้วย	5
4. ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วน รวม	4.30	0.78	เห็นด้วย	6
5. วางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคม และบุคคล	4.54	0.67	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
6. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย	4.48	0.67	เห็นด้วย	2

จากตารางที่ 6 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ จากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ และมีความคิดเห็นเห็นด้วย 5 รายการ ซึ่งเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยคือ การวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคมและบุคคล ($\bar{X} = 4.54$) สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย ($\bar{X} = 4.48$) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.48$) ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักเรียนและเพื่อร่วมงาน ($\bar{X} = 4.46$) เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป ($\bar{X} = 4.44$) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วน รวม ($\bar{X} = 4.30$)

ตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ด้านสุขภาพร่างกาย

ด้านสุขภาพร่างกาย	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา			ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. มีผิวพรรณผ่องใส	4.14	0.89	เห็นด้วย	5
2. ร่างกายสะอาด	4.40	0.75	เห็นด้วย	2
3. มีสุขภาพแข็งแรง	4.38	0.77	เห็นด้วย	3
4. ร่างกายสมส่วน ไม่อ้วน ไม่ผอม	4.18	0.95	เห็นด้วย	4
5. หน้าตาขี้มึนเข้มแจ่มใส	4.52	0.78	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

จากตารางที่ 7 แสดงระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ด้านสุขภาพร่างกายจากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ ซึ่งอีก 4 รายการเป็นระดับความคิดเห็นเห็นด้วย ซึ่งเรียงลำดับตามความสำคัญได้ดังนี้ มีหน้าตาขี้มึนเข้มแจ่มใส ($\bar{X} = 4.52$) มีร่างกายสะอาด ($\bar{X} = 4.40$) มีสุขภาพแข็งแรง ($\bar{X} = 4.38$) มีร่างกายสมส่วน ไม่อ้วน ไม่ผอม ($\bar{X} = 4.18$) มีผิวพรรณผ่องใส ($\bar{X} = 4.14$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

จากการศึกษาความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษา ได้ข้อเสนอแนะนอกเหนือจากแบบสอบถาม คือ

1. นักศึกษาฝึกสอนควรมีการเตรียมการสอนทุกครั้ง
2. นักศึกษาฝึกสอนควรมีความแม่นยำในเนื้อหา และชำนาญในการสอนปฏิบัติ
3. นักศึกษาฝึกสอนต้องมีความอดทน มุ่งมั่นในการฝึกสอน และมีการวางตัวให้เหมาะสม
4. นักศึกษาฝึกสอนควรปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อประโยชน์ของตนเอง นักเรียน และ

สถานศึกษา

5. สถาบันควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้ไปฝึกสอนต่างจังหวัด และวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีบ้าง เพื่อจะได้ประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้ควรให้นักศึกษาฝึกสอนได้สอนตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมาแล้ว

อภิปรายผล

ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง แบ่งออกเป็น ด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้าน เมื่อศึกษาพบว่า ด้านการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน และสามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้ น่าจะเป็นเพราะว่าการแจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน และชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้จะเป็นการดึงดูดจิตใจให้นักเรียนอยากเรียนในวิชานั้น และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชานั้นด้วย

ด้านวิชาการ พบว่านักศึกษากลุ่มใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 7 รายการ มีเพียงรายการเดียวที่เห็นด้วยในระดับปานกลางในเรื่องของการมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตร น่าจะเป็นเพราะนักศึกษาไม่ต้องการที่จะประกอบอาชีพทางด้านเกษตรเมื่อจบการศึกษา

ด้านบุคลิกภาพ พบว่านักศึกษากลุ่มใหญ่มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยทั้ง 6 รายการซึ่งความคิดเห็นด้านบุคลิกภาพนี้ นักศึกษากลุ่มใหญ่มีความคิดเห็นว่าบุคลิกภาพไม่มีความสำคัญต่อการฝึกสอน ซึ่งจากความเป็นจริงบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะบุคลิกภาพจะเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนภายนอก เพราะฉะนั้นนักศึกษาฝึกสอนสมควรจะมีบุคลิกภาพที่ดีทุกด้าน

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ นักศึกษากลุ่มใหญ่จะมีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยในเรื่อง เสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชื่อมั่นในตนเอง และทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งนักศึกษาน่าจะมีความคิดเห็นในด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะทั้ง 4 รายการที่กล่าวมานั้นล้วนแต่เป็นสิ่งที่สำคัญของลักษณะครู
 เกษตรที่ดี ทำให้ผู้เรียนสถานศึกษาได้รับประโยชน์รวมถึงตัวผู้สอนจะได้รับประโยชน์ด้วย

ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านสุขภาพร่างกาย นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็น
 เห็นด้วย ซึ่งนักศึกษาน่าจะมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะทุกเรื่องจะมีความสำคัญ
 ต่อตัวนักศึกษาฝึกสอน ผู้เรียน และสถานศึกษาด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา และเพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การศึกษาเริ่มตั้งแต่การศึกษาค้นคว้าตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ นำมาสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน เมื่อได้แบบสอบถามมาครบแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะเหมือนกับประชากร เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วนำข้อบกพร่องต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำไปเก็บข้อมูลกับประชากร จำนวน 55 คน โดย ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งแบบสอบถามได้คืนมา 50 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.9 เมื่อได้แบบสอบถามมาแล้ว นำกลับมาหาค่าความถี่ และนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรปีที่ 2 คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 50 คน พบว่า นักศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง นักศึกษามีอายุประมาณ 22 ปี สาขาวิชาที่นักศึกษาส่วนใหญ่มาเลือกเรียนคือสาขาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช คณะเกษตรศาสตร์ในภาคเรียนที่ผ่านมาของนักศึกษาส่วนมากพบว่ามีความเครียดอยู่ระหว่าง 2.60 – 3.00 ภูมิสำเนาของนักศึกษาส่วนมากจะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอาชีพของบิดา-มารดา ของนักศึกษาส่วนมากจะประกอบอาชีพทำการเกษตร

2. ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนด้านการสอน พบว่านักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตรมีความคิดเห็นต่อการฝึกสอนด้านการสอนอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน และสามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้ และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ระดับเห็นด้วย 12 รายการด้วยกัน คือ อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน อธิบายอย่างมีลำดับขั้น ก่อให้เกิดความสนใจโดยง่าย มีความสามารถในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย มีความแม่นยำ

ในเนื้อหา เลือกใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบทเรียนและวัยของผู้เรียน การวางแผนและการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง มีวิธีการสอนที่สร้างความสนใจของนักเรียนได้เหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม สรุบบทเรียนด้วยวิธีกระทัดรัด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์ สรุบบทเรียนโดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหาต่อไป และวัดและประเมินผลได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ด้านวิชาการ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับ เห็นด้วย 7 รายการด้วยกัน คือ ถ่ายทอดความรู้โดยไม่ปิดบังอำพราง ใฝ่หาความรู้ สํารวจและปรับปรุงแก้ไขตนเองเสมอ เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจูงใจให้นักเรียนเข้าใจ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี มีความสามารถแนะนำนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้ มีทักษะในวิชาเกษตรที่สอนและกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติได้ มีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ มีความลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาที่สอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นระดับเห็นด้วยปานกลาง 1 รายการ คือ มีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตร

ด้านบุคลิกภาพ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 6 รายการ คือ การเดิน ขึ้น นั่ง เรียบร้อย มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้นในการทำงาน พูดยาสุภาพเรียบร้อย มีความตรงต่อเวลา และการแต่งกายเหมาะสมกับโอกาส

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 รายการ คือ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย 4 รายการ คือ ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเองและเสียสละเพื่อส่วนรวม

ด้านมนุษยสัมพันธ์ นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ วางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคมและบุคคล และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอยู่ 5 รายการ คือ สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป และให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสุขภาพร่างกาย พบว่านักศึกษามีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 รายการ คือ หน้าตาขี้มเข้มแจ่มใส และนักศึกษามีระดับความคิดเห็นด้วย 4 รายการ คือ ร่างกายสะอาด มีสุขภาพแข็งแรง ร่างกายสมสัดส่วน ไม่อ้วน ไม่ผอม และมีผิวพรรณผ่องใส

ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน พบว่านักศึกษาเสนอแนะว่า นักศึกษาควรมีการเตรียมการสอนทุกครั้ง นักศึกษาฝึกสอนควรมีความแม่นยำในเนื้อหา และชำนาญในการสอนปฏิบัติ นักศึกษาฝึกสอนต้องมีความอดทน มุ่งมั่นในการฝึกสอนและมีการวางตัวที่เหมาะสม นักศึกษาฝึกสอนควรปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เพื่อประโยชน์ของตนเอง นักเรียน และสถานศึกษา สถาบันควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้ไปฝึกสอนต่างจังหวัด และวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีบ้าง เพื่อจะได้ประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป นอกจากนี้ควรให้นักศึกษาฝึกสอนได้สอนตามสาขาที่ได้เรียนมาบ้าง

5.2 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปปรับปรุง การฝึกสอนของนักศึกษา

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อปรับปรุงการฝึกสอนของ นักศึกษาดังนี้

1. ด้านการสอน นักศึกษาฝึกสอนก่อนที่จะสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ควรมีการศึกษาเนื้อหาวิชาให้ละเอียดและนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการเรียนและนำไปชี้แจงให้นักเรียนทราบอย่างละเอียด เพราะจะทำให้การสอนในขั้นตอนต่อไป ดำเนินไปได้ด้วยดี
2. ด้านวิชาการ นักศึกษาฝึกสอนควรจะต้องสร้างทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรและแสดงออกให้นักเรียนเห็นอย่างชัดเจน และปลูกฝังให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตรด้วย เพื่อการเรียนการสอนจะได้ดำเนินไปได้ด้วยดี
3. ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาฝึกสอนทุกคนควรมีบุคลิกภาพให้ดียุทธด้านหากขาดด้านใดด้านหนึ่งไปควรมีการฝึกฝน เพราะบุคลิกภาพจะเป็นสิ่งแรกที่ได้พบเห็นต่อสายตาของนักเรียน และผู้อื่น
4. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่สมควรอย่างยิ่งที่จะมีคุณธรรมและความประพฤติที่ดี นักศึกษาฝึกสอนจะต้องประพฤติตนให้ดี เพื่อเป็นแบบอย่างของนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ด้านมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพร่างกาย นักศึกษาฝึกสอนสมควรที่ฝึกฝนและดูแลมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพร่างกาย เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนสาขาวิชาอื่นๆ ที่แตกต่างไปจากงานวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนักศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตบุคลากรด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรมต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมการฝึกหัดครู. คู่มือดำเนินงานการฝึกหัดครูเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : เพชรสยามการพิมพ์, 2525.

กรรมิการ์ อ่องแดง. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2539 ต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2539.

กัลยาณี สุนทรภักดิ์. คุณลักษณะของครูสอนวิชาเกษตร ตามความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตกาฬสินธุ์ ปีการศึกษา 2539. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2539.

ไกรนุช ศิริผล. ความเป็นครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2531.

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม. คณะ. ระเบียบครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ว่าด้วยการฝึกสอนตามหลักสูตรระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2530. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530. (อัดสำเนา)

จิตอารีย์ บุตรประเสริฐ. ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาฝึกสอนวิชาเกษตรที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

ชนะ วันหนูน. การฝึกสอนเกษตร. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ม.ป.ป (อัดสำเนา)

เชิญ มณีรัตน์. เอกสารประกอบคำบรรยาย. วิชาการจัดการบริหารโครงการเกษตรศิลป์ในโรงเรียนเกษตรกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2512. (อัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนาศิลป์ ทัศนศึกษา. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาคหกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กลุ่มภาคใต้. วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์สุราษฎร์ธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

นางเยาว์ แก้วกำจาล. ความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษาและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิทยาลัยเทคนิคปรานีบุรี. วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์สุราษฎร์ธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

นิตยา สุขวาสนะ. ปัญหาการฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการเกษตร คณะครุศาสตร์สุราษฎร์ธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2538. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์สุราษฎร์ธานี. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์สุราษฎร์ธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538.

นิกา เมชชาวิชย์. การประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี, 2536.

บุญถิ่น อัดภากร. “แนวโน้มนโยบายการผลิตครูในอนาคต”. เอกสารชุดเผยแพร่การศึกษา. 10-18 ; ตุลาคม 2514.

บุญธรรม จิตต่อนันต์. การวางแผนการสอนวิชาอาชีวศึกษา : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.

ประคอง วรรณสุต. สถิติเพื่อวิจัยทางสังคมศาสตร์. (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจริญผล, 2528.

ปิฎุระ นุนนาค. คู่มือวิธีสอนวิชาเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เฟื่องอักษร, 2514.

เปลื้อง ณ นคร. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

มยุรี นนทปัทมะคุลย์. ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาเกษตรและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในระดับสูง ต่อการสอนวิชาเกษตรในวิทยาลัยส่วนภูมิภาค. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคนิคปริญาโท. ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2518.

มานิต มานิตเจริญ. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รวมสาส์น, 2519.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขงบุทร กราฟงศ์. ปัญหาในการฝึกสอนของนักศึกษาสาขาครุศาสตร์ เทคโนโลยีการเกษตร คณะ-
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ-
ทหารลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์-
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร-
ลาดกระบัง, 2528.

ยนต์ ชุ่มจิตร. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.

รมณีย์ อภาภิรม. วิธีสอนวิชาเกษตร. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม-
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

ราชบัณฑิตสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ละเอียด ลิมอักษร. หลักการสอน : กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.

วัฒนา พ็ชรวานิช. บุคลิกภาพและการปรับตัว. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2527.

วิบูล กองแก้วกาหริยชัย. ปัญหาในการฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยเกษตรกรรม-
ของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า-
คุณทหารลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด
กระบัง, 2538.

ศศิธร สระทองคำ. คุณสมบัติของนิสิตฝึกสอนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกษตรตามความคิดเห็นของ
ครูอาจารย์พี่เลี้ยง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

ศักดิ์ สุนทรเสณี. เจตคติ. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2531.

ศึกษาศาสตร์, คณะ. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน.
กรุงเทพฯ. 2532.

สมบุญ ชาติพงศ์และคณะ. เอกสารการสอนชุดวิชา สถิติวิจัยและการประเมินผลการศึกษา.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.

สวนสุนันทา, วิทยาลัยครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ, 2533.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย สาขาศึกษาศาสตร์. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชา-
ชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 1-8, 2532.

สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แพร่วิทยา, 2518.

สุภาพ นิมิตรพานิช. คู่มือสอบแข่งขันบรรจุเป็นข้าราชการครู ระดับอาจารย์ 1 วิชาเอกเกษตร-
กรรม. บริษัทสำนักพิมพ์พัฒนาหลักสูตร จำกัด, ม.ป.ป.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุภาพ วาดเขียน. ทำอย่างไรนิสิตนักศึกษาจึงจะสอบได้ดี. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

อบรม สีนภิบาลและกุลชตี องค์กริพร. ประสบการณ์วิชาชีพลภาคปฏิบัติ. คู่มือฝึกสอน. กรุงเทพฯ
: สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2535.

เอี่ยมพร พิมพ์ไกร. คุณลักษณะของอาจารย์ที่เลี้ยงที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา.
ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง , 2536.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540

ศึกษาโดย นางสาวจันทร์ตรีญา ปาวิเศษ
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการฝึกสอนของนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน
2. โปรดอ่านคำชี้แจงแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนการตอบแบบสอบถาม
3. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ
4. ในการตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านโดยอิสระตามความเป็นจริง เพื่อที่จะให้ผลการวิจัยที่เที่ยงตรง และการตอบแบบสอบถามของท่านจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด และทางผู้ศึกษาจะเก็บคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีต้องอาศัยความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความจริงทุกข้อ

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ

นางสาวจันทร์ตรีญา ปาวิเศษ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**คำชี้แจง** โปรดเขียนเครื่องหมายลงหน้าข้อความที่คิดและเป็นความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สาขาที่กำลังศึกษาอยู่.....

4. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมภาคเรียนที่ผ่านมา.....

5. ภูมิลำเนาเดิม

 ภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร

6. อาชีพของบิดา

 รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ ทำการเกษตร รับจ้าง อื่น ๆ

(โปรดระบุ).....

7. อาชีพของมารดา

 รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ ทำการเกษตร รับจ้าง อื่น ๆ

(โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร**คำชี้แจง** โปรดเขียนเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 5

หมายถึง

เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็น 4

หมายถึง

เห็นด้วย

ระดับความคิดเห็น 3

หมายถึง

เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2

หมายถึง

ไม่เห็นด้วย

ระดับความคิดเห็น 1

หมายถึง

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ก. ด้านการสอน 1. การวางแผนและการเตรียมการสอนก่อนทุกครั้ง 2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนแต่ละวิชาได้ชัดเจน และสามารถชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจได้ 3. มีความแม่นยำในเนื้อหาที่สอน 4. มีความสามารถในการสอนให้นักเรียนปฏิบัติได้เหมาะสมกับวัย 5. มีวิธีการสอนที่สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม 6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีลำดับขั้นตอนนำไปสู่เป้าหมายอย่างสนใจ 7. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม 8. อธิบายอย่างมีลำดับขั้น ก่อให้เกิดความเข้าใจโดยง่าย 9. อธิบายและซักถามได้ตรงประเด็นเรื่องที่สอน 10. เลือกใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบทเรียนและวัยของผู้เรียน 11. สรุปบทเรียนด้วยวิธีกระชับรัด ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามวัตถุประสงค์ 12. สรุปบทเรียนโดยให้สัมพันธ์กับเนื้อหาต่อไป 13. วัดและประเมินผล ได้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เหมาะสมกับเวลา					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ข. ด้านวิชาการ 1. มีความรู้สึกซึ่งในเนื้อหาวิชาที่สอนทั้งทฤษฎีและปฏิบัติมี ทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพเกษตร 2. มีทักษะในวิชาเกษตรที่สอน และถ่ายทอดให้นักเรียนปฏิบัติ 3. มีความสามารถแนะนำนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบ อาชีพได้ 4. มีความรู้ใหม่เพิ่มเติมเสมอ 5. เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมในการจูงใจให้นักเรียนเข้าใจให้ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียน การสอนได้เป็นอย่างดี					
ค. ด้านบุคลิกภาพ 1. การแต่งกายเหมาะสมกับ โอกาส 2. การเดิน ยืน นั่ง เรียบร้อย 3. พูดยาสุภาพเรียบร้อย 4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง 5. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน 6. มีความตรงต่อเวลา					
จ. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ 1. มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน 2. เสียสละเพื่อส่วนรวม 3. รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนอย่างมีเหตุผล 4. รู้จักประเมินและปรับปรุงตนเอง 5. เคารพและปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น 6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเอง 7. ทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษา ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
จ. ด้านมนุษยสัมพันธ์ 1. ให้ความสนใจและเป็นกันเองกับนักศึกษาและเพื่อนร่วมงาน 2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3. เป็นผู้มีอิทธิพลไม่ตรีกับคนทั่วไป 4. ให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองานส่วนรวม 5. วางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สังคมและบุคคล 6. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลได้ ทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย					
ข. ด้านสุขภาพร่างกาย 1. มีผิวพรรณผ่องใส 2. ร่างกายสะอาด 3. มีสุขภาพแข็งแรง 4. ร่างกายสมส่วนไม่อ้วนไม่ผอม 5. หน้าตาขี้มเข้มแจ่มใส					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการฝึกสอน

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้